СТАНОВИЩЕ

От **доц. д-р Дафина Янорова Костадинова**, Югозападен университет "Неофит Рилски", научно направление

2.1 Филология, Общо и сравнително езикознание (Английски език), за присъждане на образователната и научна степен "Доктор" по професионално направление 2.1 Филология, научна специалност Германски езици (английски език) с кандидат Барда Хашим Гаши,

представила дисертационен труд на тема

"Integrating Applied Linguistics Approaches and Modern Competences in the ESP Courses for Students of Agricultural Sciences and Arts"

("Интегриране на модели от приложната лингвистика и съвременни умения в програмата на специализирани курсове за студенти в областта на селскостопанските науки и изкуствата")

Становището е изготвено на основание Заповед N 3-PK-56 от 24.11.2021 г. на Ректора на Нов български университет проф. Пламен Дойнов, д.н. и на решение от заседание на научното жури.

Дисертационният труд, материалите, представени от Барда Гаши, участията й в международни научни конференции и форуми, семинарите, работата в училища и университета "Хаджи Зека" в Косово, където тя преподава общ английски и английски за специфични цели (ESP), сочат към един фокусиран научно-приложен интерес и професионално профилиране в областта на преподаване на английски за специфични цели (ESP). Трябва да отбележа, че има разминаване в броя на статиите, пратени на членовете на научното жури (четири статии, две от които в съавторство) и изброените статии в автореферата (шест статии), публикувани в международни научни издания.

1. Значимост на изследвания проблем в научно и научно-приложно отношение

Темата на дисертационния труд "Интегриране на модели от приложната лингвистика и съвременни умения в програмата на специализирани курсове за студенти в областта на селскостопанските науки и изкуствата" предопределя многопластовата актуалност на труда и предизвикателството, което авторката сама си поставя. Темата за ESP е актуална в глобален мащаб, поставянето ѝ в рамката на приложната

лингвистика и уменията, необходими на съвременните хора в науката, бизнеса, изкуството, индустрията демонстрират значимостта и научната обоснованост на разглеждания проблем, а локализирането ѝ в Косово прави труда уникален и значим както за Косово и Балканите, така и в широк научно-приложен план.

2. Обоснованост на целите и задачите в дисертационния труд

В първа глава Гаши подробно, обективно и професионално представя и анализира езиковата обстановка и преподаването на английски език в средните и висши училища в Косово, а основната причина за изследването е да се анализира настоящата ситуация с курсовете по английски език сред студенти в бакалавърска степен на обучение във Факултета по изкуства и Селскостопанския факултет в университета "Хаджи Зека" в Косово.

Основната посока на изследването е: да се анализира ситуацията на курсовете по ESP и да се разработи програма, която ще бъде полезна едновременно и за студенти и за преподаватели за осъществяване на целите на обучението по ESP (стр. 26).

Двете задачи, които докторантката е заложила в изследването, са: да идентифицира нуждите на студентите и езиковите им познания преди да започнат обучението си по английски език и да анализира съдържанието на курса и неговото провеждане. Авторката счита, че подготвителни програми по английски език в бакалавърската степен на обучение се очаква да подобрят уменията по общ английски език, преди обучението по ESP (стр. 26).

За да постигне целите и задачите си, докторантката поставя три ясни въпроса:

- 1. What is the ESP current situation at the undergraduate studies?
- 2. Do the General English knowledge students have undergone while studying in pre-university meet the criteria of an ESP program?
- 3. To what extent does providing an ESP course to first year BA students help them function effectively in their target situation?

И търси отговор като смело изказва три хипотези, които са в резултат на нейния професионален опит:

- 1. The ESP course offered at the undergraduate studies needs development in terms of structure and organization.
- 2. Although students have attended English classes since the third grade, their English skills do not meet the ESP requirements.
- 3. Attending an ESP course in the first year of BA studies is believed to be of value for students with intermediate level of English language. It may help them perform better while taking part in specialized language environments. (ctp. 28).

3. Съответствие между избраната методология и методика на изследване и поставената цел и задачи на дисертационния труд

Глава 3 от дисертационния труд подробно описва методологията на изследването, планирането му, разработване на въпросниците, времето на провеждане на анкетите и т.н. (стр. 62 - 83). През теорията изследването е насочено към практиката, приложени са количествени и качествени методи на изследване — различните въпросници са описани, обработени и анализирани в рамките на провеждащите се курсове по ESP в университета "Хаджи Зека" в Косово.

Избраната методология напълно съответства на поставените цели и докторантката успешно изпълнява задачите, заложени в труда.

4. Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд (описание и оценка), включително наличие на оригинален принос в науката

Дисертационният труд е оригинален със своя мултидисциплинарен подход към темата в глобален и локален мащаб. Той има няколко научноприложни приноса в различни насоки: 1) преглед на появата и развитието на ESP в световен мащаб; 2) описание на състоянието на ESP в Косово; 3) профилиране на студентите в описания университет според техните нужди и очаквания от обучението по ESP; 4) описание и анализ на курса по ESP в университета "Хаджи Зека"; 5) анализ на курса по ESP в три етапа – преди, по време и след курса.

Изследването и резултатите от него са необходими и приложими не само в Косово, от него може да се заимстват идеи за всеки курс по ESP в страни, където такъв тип курсове липсват или са недостатъчно разработени.

5. Преценка на публикациите по дисертационния труд: брой, характер на изданията, в които са публикувани

Материалите, представени в автореферата (6 на брой), които Гаши прилага към дисертационния си труд и участията ѝ в осем международни научни конференции, които са описани в приложеното СV, са в областта на труда ѝ и засягат темите: ESP, мултилингвизъм, академичен английски език, анализ на нуждите на студентите/обучаемите, учебни програми, базирани на потребностите на студентите/обучаемите, интегриране на подходите на приложната лингвистика и модерните умения в учебните програми по ESP, обучение по ESP чрез проекти и др.

Разработките ѝ са оригинални, тъй като прилагат общи проблеми и теоретични постановки, свързани с приложното езикознание, преподаване на английски език и на ESP в средните и висши училища в Косово. Авторката аргументирано и обективно описва ситуацията в страната и образователните институции, както и нагласите и очакванията на

студентите по отношение на обучението им по английски език и ESP, което със сигурност е нов и допълнителен поглед и принос към приложното езикознание и преподаването на ESP.

6. Цитиране от други автори, отзиви в научния печат и др.

Може би от скромност, но Барда Гаши не е включила цитирания на свои трудове в представените документи.

7. Мнения, препоръки и бележки

Дисертационният труд, представен от докторант Барда Гаши, притежава всички качества на оригинален научен труд, добре разработен е в рамките на представената теоретична рамка, съдържа необходимите количествени и качествени изследвания и анализ. Подходът към темата и заключенията, изведени след анализа на проучването, са автентични. Приносите от труда са приложими в различни аспекти на приложното езикознание и преподаването на ESP не само в Косово.

Бих препоръчала редактиране на текста преди неговото публикуване – на места се откриват някои дребни граматически грешки, които са обясними и не пречат на доброто качество на труда.

Представеният автореферат отговаря съдържателно на дисертационния труд.

8. Заключение

С оглед на изложените до тук факти, описващи и определящи научната стойност, приносни моменти и оригиналност на дисертационния труд на Бардха Гаши, считам, че той напълно отговаря на изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България и като член на научното жури убедено давам своята положителна оценка на труда и гласувам положително да се присъди образователната и научна степен ДОКТОР на Бардха Хашим Гаши.

20 януари 2022 г.

Подпис (доц. д-р Дафина Костадинова)

OPINION

By Assoc. Prof. Dafina Yanorova Kostadinova, PhD, South-West University "Neofit Rilski", Professional field

2.1 Philology, General and Comparative Linguistics (English Language), for awarding the educational and scientific degree "Doctor of Philosophy" in professional field 2.1 Philology, scientific field of Germanic Languages (English Language) to PhD student Bardha Hashim Gashi for her PhD Thesis "Integrating Applied Linguistics Approaches and Modern Competences in the ESP Courses for Students of Agricultural Science and Arts"

The opinion was compiled pursuant to Ordinance No. 3-PK-56 / 24.11.2021 of the Rector of the New Bulgarian University Prof. Dr. phil. habil. Plamen Doinov and on a decision of the academic committee.

The PhD thesis, the materials presented by Barda Gashi, her participation in international scientific conferences and seminars, her work at schools and *Hadji Zeka University* in Kosovo, where she teaches General English and English for Specific Purposes (ESP), point to a focused scientific and applied research approach and expertise in the field of teaching ESP. I must note that there is some discrepancy between the number of articles sent to the members of the scientific panel (four articles, two of which are co-authored) and the articles listed in the summary of the thesis (six articles) published in international scientific journals.

1. Significance of the study in relation to its scientific and applied characteristics

The title "Integrating Applied Linguistics Approaches and Modern competences in the ESP courses for students of Agricultural Science and Arts" presupposes the multifaceted and topical academic task the author has set. ESP is a current global issue and putting it within the framework of applied linguistics and the modern competences needed today in science, business, art, and industry proves the significance and the scientific basis of the investigated issue. Its location in Kosovo makes the thesis unique and of great importance not only to Kosovo and the Balkans, but on a global scale.

2. Rationale of the aims and tasks of the PhD Thesis

In the first chapter, Gashi presents in detail, objectively and professionally the language environment and English language teaching in secondary and higher education in Kosovo; her main reason for the study is to analyze the current situation with English courses among undergraduate students at the Faculty of Arts and the Faculty of Agriculture at *Hadji Zeka University* in Kosovo.

The **main objective** of the research is: to analyze the situation of ESP courses and to develop a program that will be useful for both students and teachers to achieve the objectives of ESP training (p. 26).

The **two goals** that the PhD student sets in the research are: to identify the needs of students and their language skills before starting their studies in English and to analyze the content of the course and its implementation. The author considers that preparatory programs in English in the bachelor's degree are expected to improve general English skills before ESP training (p. 26).

To complete the goals Bardha Gashi poses three questions:

- 1. What is the ESP current situation at the undergraduate studies?
- 2. Do the General English knowledge students have undergone while studying in pre-university meet the criteria of an ESP program?
- 3. To what extent does providing an ESP course to first year BA students help them function effectively in their target situation?

She tries to provide the answers to them by stating three hypotheses that are the result of her professional experience:

- 1. The ESP course offered at the undergraduate studies needs development in terms of structure and organization.
- 2. Although students have attended English classes since the third grade, their English skills do not meet the ESP requirements.
- 3. Attending an ESP course in the first year of BA studies is believed to be of value for students with intermediate level of English language. It may help them perform better while taking part in specialized language environments. (p. 28).

3. Correspondence between the research methodology and the goals and tasks set in the dissertation thesis

Chapter 3 of the dissertation thesis describes in detail the methodology of the research, its plan, compiling the questionnaires, the time of conducting the surveys, etc. (pp. 62 - 83). Through theory, the research is focused on practice, quantitative and qualitative research methods are applied - the various questionnaires are described, processed and analyzed in the ongoing ESP courses at *Haxhi Zeka University* in Kosovo.

The selected methodology fully corresponds to the goals of the thesis; the tasks and goals have been successfully completed.

4. Scientific and applied contribution of the PhD Thesis (description and evaluation) including evidence of original contribution to science

The dissertation thesis is original with its multidisciplinary and multifaceted approach on a global and local scale. It contains several scientific and applied contributions in different aspects: 1) review of the emergence and development of ESP worldwide; 2) a description of the state of ESP in Kosovo; 3) profiling the students in the university according to their needs and expectations from the ESP training; 4) description and analysis of the ESP course at *Haxhi Zeka University*; 5) analysis of the ESP course in three stages - before, during and after the course.

The research and its results are necessary and applicable not only in Kosovo, they can be used as a source of ideas for ESP courses in countries where such types of courses are not available or have not been developed yet.

5. Evaluation of the articles based on the dissertation: number and significance of the publications

Gashi has listed six articles in the summary of the PhD thesis which are published in prestigious international academic journals; her participation in eight international scientific conferences stated in the attached CV are in the field of her work and cover the following topics: ESP, multilingualism, academic English, analysis of the students' / learners' needs, curricula based on the students' / learners' needs, integration of the approaches of applied linguistics and modern skills in the ESP curricula, ESP training through projects, etc.

Her papers are original since she deals with general problems and theories related to applied linguistics, English language teaching and ESP in secondary and higher education in Kosovo. The author describes the situation in the country and the educational institutions reasonably and objectively, the students' attitudes and expectations regarding their training in English and ESP, which sheds light on new discussions, consideration and contribution to applied linguistics and teaching ESP.

6. Citation by other authors, reviews in the scientific press, etc.

Most probably due to her author's modesty, Bardha Gashi has not provided information concerning references and/or citation of her works.

7. Opinions, recommendations and notes

The dissertation presented by Barda Gashi possesses all the qualities of an original scientific work, developed within a well-presented theoretical framework. It has the necessary quantitative and qualitative research and analysis. The approach and conclusions are authentic. The contributions of the thesis are

applicable to various aspects of the Applied Linguistics and ESP teaching, not only in Kosovo.

I would recommend editing the text before its publishing - some minor grammatical errors are detected, but they do not interfere with the good quality of the work.

The summary of the PhD thesis, provided with all the other documents and materials, fully corresponds to the text of the thesis.

8. Conclusion

All the facts listed above prove the scientific value, contributions and originality of the dissertation thesis of Bardha Gashi. It fully meets the requirements of the Academic Staff Development Act in the Republic of Bulgaria and as a member of the scientific committee I assess positively the work and I vote for awarding the educational and scientific degree "Doctor of Philosophy" in professional field 2.1 Philology, scientific field of Germanic Languages (English Language) to PhD student Bardha Hashim Gashi.

20 January 2022

Signed;

(Assoc. Prof. Dafina Kostadinova, PhD)